

**Saopštenje Koalicije za slobodu pristupa
informacijama povodom usvajanja dva zakona
11. decembra 2009. godine:**

Zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i Zakona o tajnosti podataka

15. decembar 2009. godine

Koalicija za slobodu pristupa informacijama ceni spremnost Vlade i Narodne skupštine da posle višegodišnjeg pritiska nezavisnih institucija i civilnog društva donese korektan Zakon o tajnosti podataka i izađe u susret većini zahteva koje smo pred zakonodavce postavljali. Sa druge strane, istoga dana, Narodna skupština ipak nije imala sluha da u potpunosti uredi oblast Slobodnog pristupa informacijama.

Zakon o tajnosti podataka, konačno, prvi put uvodi definisan sistem stepena tajnosti, usklađen sa standardima koji važe u EU i regionu i omogućava nesmetanu saradnju na polju bezbednosti. Više od tri stotine anahronih propisa i akata, koji su ovu oblast do sada uređivali zamenjeno je novim Zakonom i moraće se usaglasiti sa njegovim odredbama.

Kao posledicu primene Zakona o tajnosti podataka, Koalicija za slobodu pristupa informacijama s pravom očekuje da veliki broj dokumenata, koje su tajne službe, a i drugi organi bez ikakvog razloga skrivali, postanu dostupni javnosti.

Koraci koji slede, a koji će i odrediti sudbinu i upotrebnu vrednost ovog zakona je u prvom redu njegova primena. Tako će Koalicija za slobodan pristup informacijama, već od stupanja na snagu novog zakona 1. januara testirati Zakon, kako bi ustanovila da li je u Srbiji promenjen odnos prema tajnama i da li će građani imati nesmetan uvid u informacije od javnog značaja.

Drugi zakon koji je usvojen 11. decembra je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i on donosi izvestan napredak u odnosu na raniji Zakon iz 2004. godine, ali ga nije u celosti popravio jer ne uvodi adekvatnu zastitu insajdera, tj. duvaca u pistoljku, što je bila sadržina amandmana Zaštitnika građana, koji Narodna skupština nije usvojila. Time nije poštovana obavezujuća preporuka GRECO grupe zemalja za borbu protiv korupcije da Srbija uredi pravni položaj "insajdera", tj. „duvača u pištaljku, a rok za izvršenje te preporuke je bio

decembar 2007. godine. Zaštita insajdera je neophodna kako za dalju borbu protiv korupcije, tako i za otvorenost sistema drzave prema gradjanima.

Napominjemo da će Koalicija i dalje insistirati na uvođenju zaštite „insajdera“, kao i na otklanjanju drugih grešaka u sistemu slobodnog pristupa informacijama, a koje Vlada, a ni narodni poslanici ovog puta nisu usvojili, kako bi gradjani mogli u potpunosti da ostvare pravo na slobodan pristup informacijama od javnog znacaja.

GRAĐANSKE INICIJATIVE
KOMITET PRAVNIKA ZA LJUDSKA PRAVA - YUCOM
TRANSPARENTNOST SRBIJA
TOPLIČKI CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA
RESURS CENTAR NEGOTIN
GRAĐANSKI SAVET OPŠTINE KRALJEVO
NARODNI PARLAMENT, LESKOVAC
FORUM IURIS, NOVI SAD
FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO - SRBIJA
UDRUŽENJE GRAĐANA 'SRETENJE', POŽEGA
CENTAR ZA UNAPREĐENJE PRAVNIH STUDIJA
CENTAR ZA CIVILNU EDUKACIJU, VRŠAC
CENTAR ZA MIR I DEMOKRATIJU
BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA
INICIJATIVA MLADIH ZA LJUDSKA PRAVA
CIVILNO UDRUŽENJE MAĐARA U SRBIJI "ARGUS"